

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ändring av 5 § lagen om stödjande av arbetslösas frivilliga studier

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås en komplettering av lagen om stödjande av arbetslösas frivilliga studier. Enligt förslaget skall det stödberättigade utbildningsurvalet utökas med de studier för en högre högskoleexamen som utvecklats i universiteten särskilt ur syssel-

sättningssynpunkt och som universiteten ordnar som ett fristående program och antar studerandena till på basis av en tidigare examen och deras studieprestationer.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1999.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt 5 § 1 mom. lagen om stödjande av arbetslösas frivilliga studier (1402/1997) kan den stödberättigade utbildningen som främjar yrkesfärdigheterna leda till yrkesinriktad grundexamen, examen på institutnivå eller yrkeshögskoleexamen eller utgöra förberedelse för yrkes- eller specialyrkesexamen eller yrkesinriktad grundexamen som avläggs som fristående examen. Vid ett universitet är det på utbildningsdagpenning enbart möjligt att slutföra studier som syftat till en högre eller lägre högskoleexamen och som inte blivit klara före en arbetslöshet enligt 4 § 2 mom. 2 punkten. Studierna skall leda till samma examen som de avbrutna studierna skulle. På utbildningsdagpenning kan man således utan inskränkningar avlägga en högskoleexamen i en yrkeshögskola, men inte i ett universitet.

Ändringarna på arbetsmarknaden har de senaste åren inverkat inte bara på innehållet i undervisningen vid universiteten utan också på sättet att ordna utbildning som leder till examen. Vid sidan av komplett utbildning för en examen har man utvecklat program med vars hjälp arbetsmarknaden snabbt kan förses med sakkunniga som behövs i arbetslivet. Ambitionen har varit att svara mot arbetskraftsbehoven inom vissa växande branscher genom att utbilda perso-

ner som avlagt en lämplig lägre examen till magistrar eller diplomingenjörer inom program som pågår några år. Dessa program har en egen ansökan och studerandena antas i huvudsak på basis av tidigare studier. Det innehåll i en högre högskoleexamen som kan studeras inom programmen är planerat speciellt för näringslivets behov. Största delen av programmen gäller delområden inom informationstekniken och naturvetenskaperna. En central form av program är den s.k. examensinriktade fortbildningen där man utbildar personer med lämplig lägre examen till diplomingenjörer inom områdena el- och datateknik, elektronik, datakommunikation och databehandling. Regeringens åtgärdsprogram för utbildning och forskning för informationsindustrin 1998—2002 omfattar 450 nybörjarplatser för examensinriktad fortbildning vid universiteten år 1998, 850 år 1999 och 1050 år 2000, vilket i hög grad ökar volymen på den examensinriktade fortbildningen som genomförs av universiteten.

Kompletteringen av lagens 5 § 1 mom. med den form av utbildning för högre högskoleexamen som utvecklats särskilt ur samsättningssynpunkt, både förbättrar de arbetslösas möjligheter att svara mot ändringarna i arbetslivet genom att byta inriktning på arbetsmarknaden till en mer lämplig sektor och breddar den potentiella målgruppen som skall utbildas för tillväxtområdenas be-

hov av arbetskraft. De kompletta studierna för en lägre eller högre högskoleexamen kommer enligt förslaget fortfarande inte att omfattas av stödet för arbetslösas frivilliga studier. I 5 § 1 mom. 3 punkten föreslås dessutom vissa justeringar i ordalydelsen.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

De som studerar på utbildningsdagpenning söker in till utbildningen via de normala antagningsprocedurerna och får under utbildningens gång stöd på samma nivå som de skulle få om de vore arbetslösa. Ser man till den totala ekonomin blir verkningarna av lagkompletteringen mycket små.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts i samråd med social- och hälsovårdsministeriet och arbetsministeriet och den har behandlats i gruppen för uppföljning och koordinering av verkställigheten av utbildningsdagpenningen med företrädare även för arbetsmarknadsorganisationerna.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1999.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 5 § lagen om stödjande av arbetslösas frivilliga studier

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 1997 om stödjande av arbetslösas frivilliga studier
(1402/1997) 5 § 1 mom. 3 punkten som följer:

5 §

Utbildning som främjar yrkesfärdigheterna

Som utbildning som främjar yrkesfärdigheterna betraktas utbildning som omfattar minst 20 studieveckor i en följd och som ordnas vid en läroanstalt under offentlig tillsyn, då utbildningen

till att en högre högskoleexamen avläggs i det fall att den som ansöker om stödet, på basis av en tidigare examen eller andra studieprestationer har godkänts för sådana studier som leder till högre högskoleexamen och som universitetet ordnar som ett särskilt planerat program.

3) när det gäller den som tidigare har siktat på lägre eller högre högskoleexamen men som har avbrutit dessa studier innan arbetslösheten enligt 4 § 2 mom. 2 punkten har börjat, leder till samma examen eller leder

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 23 oktober 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Undervisningsminister *Olli-Pekka Heinonen*

Lag

om ändring av 5 § lagen om stödjande av arbetslösas frivilliga studier

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 1997 om stödjande av arbetslösas frivilliga studier
(1402/1997) 5 § 1 mom. 3 punkten som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Utbildning som främjar yrkesfärdigheterna

Som utbildning som främjar yrkesfärdigheterna betraktas utbildning som omfattar minst 20 studieveckor i en följd och som ordnas vid en läroanstalt under offentlig tillsyn, då utbildningen

3) när det gäller den som tidigare har siktat *in sig* på lägre eller högre högskoleexamen men som har avbrutit dessa studier före sin arbetslöshet enligt 4 § 2 mom. 2 punkten, leder till samma examen.

3) när det gäller den som tidigare har siktat på lägre eller högre högskoleexamen men som har avbrutit dessa studier *innan arbetslösheten* enligt 4 § 2 mom. 2 punkten *har börjat*, leder till samma examen *eller leder till att en högre högskoleexamen avläggs i det fall att den som ansöker om stödet, på basis av en tidigare examen eller andra studieprestationer har godkänts för sådana studier som leder till högre högskoleexamen och som universitetet ordnar som ett särskilt planerat program.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.